

HỆ QUẢ THUYẾT ÂM MƯU SAU CUỘC BẦU CỬ TỔNG THỐNG HOA KỲ 2020.

Thiện Ý

Cuộc bầu cử Tổng thống và các chức vụ dân cử Hoa Kỳ ngày 3-11- 2020 đã diễn ra sôi nổi, đầy sóng gió; nhưng vẫn đã kết thúc theo đúng trình tự hiến định và luật định. Riêng chỉ có bầu cử chức vụ Tổng thống và Phó tổng thống Hoa Kỳ thì sóng gió đã biến thành bão táp và hậu chấn sau bầu cử chưa biết đến bao giờ mới chấm dứt. Một trong những nguyên nhân chủ yếu gây ra sóng gió biến thành bão táp là vào ngày 6/1/ 2001, khi cuộc biểu tình ôn hoà hợp pháp biến thành bạo loạn vi pháp. Vì hàng ngàn người biểu tình đã xông vào Tòa nhà Quốc hội đập phá, tạo áp lực đòi buộc lưỡng viện Quốc hội đang họp phải thông qua và công bố kết quả chung cuộc ai sẽ là Tổng thống đắc cử theo ý muốn của họ. Cuộc biểu tình biến thành bạo loạn, nhiều người cho rằng đã xuất phát từ thuyết âm mưu bầu cử gian lận. Dương như trong lịch sử bầu cử Tổng thống Hoa Kỳ,

cuộc bầu cử năm 2020 vừa qua thuyết âm mưu đã được công luận nói đến nhiều nhất.

Vậy thuyết âm mưu là gì và hệ quả ra sao. Đó là nội dung bài viết này.

I/- Thuyết âm mưu là gì?

1.- Ý nghĩa từ ngữ.

Theo Hán-Việt tự điển của học giả Đào Duy Anh, âm mưu (*conspiracy*) là ‘*mưu kế bí mật*’. Thuyết âm mưu (*conspiracy theories*) là đưa ra sự kiện không có thật, chỉ là suy đoán chủ quan, rồi dùng ngụy biện lý giải như là một mưu kế bí mật để người ta tin đó là sự thật. Vì thế thuyết âm mưu còn được gọi theo ngôn ngữ bình dân là sử dụng tin giả (*fake news*) tin đồn (*hearsay, rumor...*), tin vịt...để thành đạt ý đồ.

Như vậy, lịch sử hình thành thuyết âm mưu khởi đi từ lúc con người biết ‘*ăn gian, nói dối*’ để che đậy sự thật vì một lợi ích nào đó cho cá nhân, tập thể xã hội, quốc gia...Do đó, để thành đạt lợi ích này, tác

giả hay những người phổ biến thuyết âm mưu thường đưa ra các sự kiện, hiện tượng, câu chuyện hoang tưởng, dùng ngụy biện thuyết phục người ta tin đó là sự thật và làm theo để thành đạt ý đồ riêng.

Thuyết âm mưu ngày càng được con người sử dụng rộng rãi, để giải quyết nhiều vấn đề của cuộc sống mà nếu nói thật khó hay không thể có hiệu quả và thành công. Người sáng tạo thuyết âm mưu là tạo ra những tin giả, phổ biến tin đồn, để gây nhiễu thông tin, làm người ta khó phân biệt thật giả, lôi kéo được ít nhiều người tin và làm theo chiều hướng có lợi cho ý đồ của mình muốn thành đạt qua thuyết âm mưu. Ý đồ thành đạt của thuyết âm mưu có thể tốt hay xấu tùy vị thế, khuynh hướng, quan điểm và nhận thức cá nhân hay tập thể. Do đó thuyết âm mưu có thể dẫn đến hậu quả tốt, xấu khác nhau.

Cách hình thành thuyết âm mưu cũng khác nhau tùy theo ý đồ. Và luôn đem lại hiệu quả ít nhiều. Vì đa số quần chúng có kiến thức, năng lực, trình độ nhận thức các vấn đề chính trị xã hội không giống

nhau. Do đó 10 người nghe tin đồn, xem tin giả, nếu không được tất cả, thì ít ra cũng có một tỉ lệ người tin đó là sự thật, nhân lên sẽ có một số không nhỏ những người tin theo. Nhưng để người ta dễ tin là sự thật, thuyết âm mưu thường dựa trên một nửa sự thật hay đưa ra sự kiện hoàn toàn không có thật, mà nghe có vẻ như là thật. Vì có vẻ hợp lý theo suy đoán luận lý khách quan thông thường.

2.- Thuyết âm mưu trong cuộc bầu cử Tổng thống Hoa Kỳ 2020.

Lấy một số ví dụ điển hình về tạo ra và phổ biến thuyết âm mưu trong thời gian tiền bầu cử và hậu bầu cử Tổng thống Hoa Kỳ vừa qua.

(1)- Thời gian tiền bầu cử, thuyết âm mưu nhằm lôi kéo, thuyết phục được đa số phiếu bầu cử tri. Đại để có bốn chủ đề thuyết âm mưu hàng đầu đánh vào sự quan tâm, cũng là mối lo sợ hàng đầu của cử tri là (1) Hiểm họa Trung cộng “*Nếu ứng viên Tổng thống đối thủ này thắng cử thì sau hai tuần*

Trung cộng sẽ là sở hữu chủ nước Mỹ” (2) - Chỉ có ứng viên Tổng thống này đắc cử mới chống Trung cộng triệt để, mạnh bạo, không khoan nhượng; đã có những kế hoạch bí mật, bao vây tấn công thần tốc Trung Cộng trên Biển Đông...(3)- Rằng ứng viên Tổng thống kia đã bị Trung Cộng mua chuộc. Nếu thắng cử sẽ bắt tay với Trung cộng thực hiện một chính sách mềm yếu. Hoa Kỳ mất cơ hội chống và thắng Tàu cộng trên hai mặt trận kinh tế và quân sự, để bảo vệ quyền lợi quốc gia Hoa Kỳ; các nước nhỏ yếu trong vùng sẽ mất ô dù không còn được bảo vệ trước tham vọng bá quyền Trung Quốc.(4)- Tự do phá thai và đồng tính sẽ lan tràn tại Hoa Kỳ... Nếu ứng cử viên Tổng thống của đảng này thắng, ứng cử viên Tổng thống của đảng kia thất cử.

(2)-.Thời gian hậu bầu cử các thuyết âm mưu về gian lận bầu cử được phổ biến rộng rãi và mạnh mẽ để lôi kéo hậu thuẫn quần chúng. Mục đích phủ nhận kết quả bầu cử bất lợi cho ứng viên Tổng thống của đảng này,có lợi cho ứng viên Tổng thống của đảng kia.

Những thuyết âm mưu được phổ biến rộng rãi hậu bầu cử, như ăn cắp hàng triệu phiếu bầu của ứng viên Tổng thống này chuyển qua ứng cử viên Tổng thống kia. Gian lận bằng máy bỏ phiếu, người chết vẫn đi bầu, cử tri bầu phiếu nhiều lần, không quốc tịch vẫn đi bầu... Tất cả các tố cáo này đã được tranh tụng trước Tòa án các cấp có thẩm quyền, sơ thẩm, phúc thẩm, tối cao pháp viện Tiểu bang cũng như liên bang. Nhưng theo giới truyền thông chính dòng Hoa Kỳ và quốc tế, thì khoảng 60 vụ kiện hầu hết bị bác khước, vì không hội đủ các yếu tố cấu thành tội gian lận có hệ thống, quy mô lớn, diện rộng có thể làm thay đổi kết quả bầu cử cục bộ (*các phòng phiếu, các địa phương...*) hay toàn cuộc bầu cử (*Tiểu bang, toàn liên bang...*). Mặc dầu những phán quyết này được đưa ra từ một hệ thống Tòa án các cấp của một nền tư pháp ổn cố, khả tín, có tiếng là độc lập trong nguyên tắc phân quyền như Hoa Kỳ; do các thẩm phán thuộc cả hai đảng Cộng Hoa và Dân Chủ, trong đó có nhiều thẩm phán đồng đảng Cộng Hòa với ứng viên Tổng thống Cộng Hòa thất

cử. Đồng thời, những phán quyết này cũng phù hợp với sự xác nhận sự thật của các cơ quan chức năng bầu cử và các viên chức chính quyền các Tiểu bang, như Thống đốc, bộ trưởng hành chánh (*lo về bầu cử...*) của các Tiểu bang có tranh chấp đều xác nhận không có bầu cử gian lận, chỉ có những sai sót kỹ thuật, hành chánh không đáng kể, không làm thay đổi kết quả bầu cử tại địa phương. Những phán quyết này của các Tòa án cũng phù hợp với sự xác nhận trước báo chí, truyền thông của Bộ trưởng Tư pháp Liên Bang, của các cơ quan tình báo quốc gia, bộ an ninh nội địa; rằng không thấy thấy có sự gian lận đáng kể nào có thể làm thay đổi kết quả bầu cử. Giám đốc bộ phận an ninh mạng thuộc Bộ an ninh nội địa cũng khẳng định mạnh mẽ, rằng cuộc bầu cử năm 2020 là cuộc bầu cử an toàn nhất trong lịch sử các cuộc bầu cử tại Hoa Kỳ từ trước đến nay...

Thế nhưng, tác giả và đồng minh phổ biến các thuyết âm mưu về gian lận bầu cử đã tìm cách phủ nhận phán quyết của Tòa và các viên chức chính quyền chức năng; bằng cách đưa ra thuyết âm mưu

mới về “*các thế lực ngầm*” trong nước và thế lực thù địch ngoại bang (*Nga, Tàu, Iran...*) đã can thiệp, mua chuộc các thẩm phán, viên chức chính quyền bầu cử, làm sai lạc kết quả bầu cử. Vì thế, ứng viên Tổng thống thất cử tiếp tục phủ nhận kết quả bầu cử. Đồng thời, đưa ra các thuyết âm mưu mới nhằm đảo ngược kết quả bầu cử. Đến nay, hậu chấn của các thuyết âm mưu gian lận bầu cử vẫn còn, mặc dầu thực tế sự thật đã sáng tỏ, tân Tổng thống thứ 46 của Hoa Kỳ đã tuyên thệ nhậm chức hôm 20-1-2020, đã và đang thực hiện những quyết sách về các vấn đề chủ yếu, khẩn cấp của quốc gia.

II/- Hệ quả thuyết âm mưu sau cuộc bầu cử Tổng thống Hoa Kỳ 2020.

Thực tế cho thấy, thuyết âm mưu đã thành công trong giai đoạn tiền bầu cử Tổng thống Hoa Kỳ năm 2020. Vì trong số khoảng 75 triệu phiếu bầu cho ứng viên Tổng thống Cộng Hòa thất cử, chắc chắn đã có không ít cử tri đã bầu do tin tưởng mãnh liệt vào các thuyết âm mưu được đưa ra trong thời kỳ tiền tranh

cử.Đồng thời, các thuyết âm mưu về gian lận bầu cử được phổ biến hậu bầu cử cũng đã lôi kéo được đông đảo cử tri hậu thuẫn cuồng nhiệt,qua các cuộc biểu tình đông đảo nhiều nơi, đi đến quá đà gây nhiều hệ quả không hay như sau:

1.- Hệ quả về pháp lý.

Do các cuộc xuống đường biểu tình hậu thuẫn cho tố cáo gian lận bầu cử, đánh cắp phiếu bầu của ứng viên Tổng thống thất cử, đã vượt quá giới hạn quyền biểu tình hợp pháp, đi quá đà thành bạo loạn phi pháp vào ngày 6-1-2021, với hàng trăm kẻ phạm pháp bị truy tố trước tòa về nhiều tội danh liên quan đến bạo loạn...Sự kiện này là một biến cố chính trị nghiêm trọng, làm hoen ố nền dân chủ pháp trị Hoa Kỳ trên trường quốc tế. Một nền dân chủ tốt đẹp, vốn có truyền thống lâu đời, từng được coi là mẫu mực cho nhiều quốc gia noi theo.

2.-Hệ quả nhiều mặt khác trên thực tế.

Do quá nhiệt thành ủng hộ ứng viên Tổng thống này chống ứng viên Tổng thống kia, thuyết âm mưu

đã làm phân hóa đất nước, phá đổ sự đoàn kết quốc gia và mọi quan hệ tốt đẹp nhân bản giữa con người với con người. Quan trọng nhất là thuyết âm mưu đã phá hủy niềm tin vào chân lý, sự thật khiến con người không còn biết đâu là sự thật trên mọi lãnh vực đời sống con người.

-Thuyết âm mưu đã phá đổ niềm tin của quần chúng nơi các cơ quan truyền thông chính dòng, chân chính, tạo môi trường cho các truyền thông bất chính lên ngôi.

-Thuyết âm mưu đã phá hủy tinh thần dân chủ và nguyên tắc sinh hoạt dân chủ trong chế độ dân chủ pháp trị. Đó là mọi sinh hoạt của người dân và nhà cầm quyền đều đặt niềm tin vào Hiến pháp và pháp luật. Hoạt động nắm quyền phải thông qua tranh cử tự do, hài hòa, trong tinh thần *“bất đồng không bất hòa”*, nguyên tắc *“đa số thắng thiểu số, thiểu số phải phục tùng đa số và có quyền bảo lưu ý kiến...”*.

Thế nhưng hệ quả thực tế là các tuyệt âm mưu đã đẩy “*bất đồng đến bất hòa*”, đến cường độ “*căm thù*” nhau chỉ vì bất đồng chính kiến; thể hiện qua lời nói, hành động, phá đổ mọi quan hệ tốt đẹp trong gia đình, ngoài xã hội, và cả nội bộ các tôn giáo (*về đồng tính, phá thai...*); đến độ không còn muốn nhìn mặt nhau. Những lời nói và hành động vi phạm luân thường, đạo lý gia đình, đạo đức xã hội, đức tin tôn giáo (*tín điều từ bi, bác ái, yêu thương nhau...*). Vì những kẻ cuồng tín thuyết âm mưu đã sử dụng nhiều ngôn từ vô văn hóa, bất xứng nhục mạ thậm từ, khùng bô tinh thần những người bất đồng chính kiến đến độ người ta không dám lên tiếng bày tỏ tư duy, vì sợ bị khùng bô tinh thần bằng chụp mũ, nhục mạ thậm từ... Đối với các ứng viên dân cử lãnh đạo cấp cao, những kẻ cuồng tín thuyết âm mưu đã gọi họ là thằng nọ, mụ kia, dòi treo cổ người này, tử hình người kia, chỉ vì không làm theo đòi hỏi của họ. Mặc dù những vị dân cử này có nhân cách khả kính, đáng tuổi cha chú, đều có thiện chí đem tài năng ra phục vụ nhân dân và đất nước. Họ có quyền thực hiện chủ trương chính sách cá nhân hay đảng

của mình khác biệt với cá nhân hay đảng đối lập. Họ có tội tình gì mà có kẻ dùng cả hình nộm, với giấy thông lọng bắt chớ quảng vào cổ kéo lê trong các cuộc biểu tình ủng hộ ứng viên Tổng thống này, chống ứng viên Tổng thống kia?

Điều đáng buồn, đó chính là hình ảnh một nhóm cử tri Mỹ gốc Việt tham gia cuộc biểu tình ngày 6-1-2021, chống kết quả bầu cử vì cho là bầu cử gian lận. Trong bức hình gây “*phản cảm*” này, người ta thấy một vài người đàn ông, đàn bà Mỹ gốc Việt mặc quân phục rằn ri, khoác cờ vàng ba sọc đỏ trên vai. Một người cầm giấy thông lọng quảng vào cổ một ứng viên Tổng thống đang được lưỡng viện Quốc hội họp trong điện Capitol chuẩn thuận kết quả bầu cử theo thủ tục hiến định, sẽ là Tổng thống thứ 46 của Hoa Kỳ. Nhìn tấm hình này, tôi không khỏi bất bình và phần nộ tự hỏi: - *Tại sao họ lại đối xử bất nhân vô đạo với một người lãnh đạo hành pháp cao nhất của nước Mỹ như thế? Dân chủ kiểu gì vậy, khi chỉ vì bất đồng chính kiến mà đối xử tàn tệ, thể hiện sự căm thù như với kẻ thù như thế? Cử tri Mỹ*

gốc Việt nghĩ sao? Thật mâu thuẫn khi những kẻ trong hình khoác trên vai và giương cao là cờ vàng ba sọc đỏ vốn là biểu tượng đấu tranh cho tự do dân chủ cho Việt Nam của người Việt quốc gia bao lâu nay. Hành động “ phản cảm” này là họ đang đấu tranh cho một chế độ dân chủ kiểu gì vậy? Có phải là chế độ dân chủ một chiều, một hình thái độc tài không cộng sản mà họ muốn áp đặt tại Việt Nam tương lai; thay thế chế độ độc tài cộng sản đương quyền tại Việt Nam?

III/- Kết luận.

Tôi đã nghe nhiều người Việt Nam đáng tuổi con cháu, bằng giọng căm thù, gọi các nhà lãnh đạo quốc gia khả kính thuộc cả hai đảng Dân Chủ và Cộng Hòa là “*thằng nọ, con mụ kia*” chỉ vì bất đồng chính kiến, một trong những đặc trưng của nền dân chủ pháp trị nói chung, Hoa Kỳ nói riêng. Rõ ràng thuyết âm mưu đã và đang tàn phá nền đạo đức chính trị, xã hội, gia đình, đức tin tôn giáo và xâm hại nhiều lĩnh vực khác trong đời sống nhân bản, gây hậu quả nghiêm trọng và toàn diện cho quốc gia Hoa

Kỳ. Thay vì mọi khuynh hướng chính trị, sau bầu cử cần đoàn kết hợp tác thực hiện các chủ trương chính sách ích quốc lợi dân do tân chính phủ thực hiện; thì thực tế thuyết âm mưu tiếp tục được truyền bá, phục vụ cho lợi ích cá nhân và chính đảng của mình. Thiết tưởng người dân Hoa Kỳ, trong đó có người Mỹ gốc Việt, cần ý thức trách nhiệm, đừng vô tình hay hữu ý sáng tác và phổ biến thuyết âm mưu có hại cho nước Mỹ. Vì uy thế lãnh đạo thế giới và nền dân chủ pháp trị rất đáng tự hào của đất nước vĩ đại Hoa Kỳ cần và phải được làm như thế.

Thiện Ý

Houston, ngày 4-2-2021